

*Posudek na diplomovou práci předloženou k obhajobě na katedře psychologie
FF UK v Praze v květnu 2016.*

Téma diplomové práce: Psychologické aspekty nošení dětí v šátku

Diplomandka: Ing. Pavla Kořínková

Vedoucí diplomové práce: prof. PhDr. Lenka Šulová, CSc.

Oponent: PhDr. Simona Horáková Hoskocová, Ph.D.

Autorka předkládá k posouzení rozsáhlou diplomovou práci (166 stran textu včetně seznamu českých i zahraničních odborných zdrojů + přílohy) na psychologicky zajímavé a méně probádané téma, týkající se raného kontaktu dítěte s matkou. Klade si otázku, jaké jsou motivy matek nosit své dítě na těle pomocí šátků či jiných nosících pomůcek a udržovat s ním v raném období co nejužší kontakt. Předložená práce je členěna klasickým způsobem na část teoretickou a empirickou. Obě jsou co do rozsahu i kvality zpracování vyvážené.

V části teoretické autorka předkládá na sebe vhodně navazující 4 kapitoly, které tvoří soudržný celek. V první z nich autorka stručně pojednává o vytvoření citové vazby ve smyslu attachment. V druhé kapitole zmiňuje prenatální vývoj dítěte z nového úhlu pohledu, jímž je „nošení dítěte v břiše matky“. Velmi zajímavě pojednává perinatální období s důrazem na haptický kontakt matky a dítěte, jako základ následné komunikace mezi nimi. Osobně za klíčovou považuje kapitolu 4, kde autorka rozpracovává v ČR řadu nových témat. Za velmi zajímavou lze považovat subkapitolu, kde jsou analyzovány biologické a etologické předpoklady nošení dítěte, dále je uplatněno antropologické hledisko. Samozřejmě nejpropracovanější je kapitola 4.3., která se zaměřuje na psychologické předpoklady nošení dítěte na těle matky. Zde je zdůrazněn psychický vývoj novorozence a kojence, význam haptického kontaktu mezi matkou a dítětem, význam kojení dítěte, formování attachmentu a haptický kontakt, obecně je pojednána smyslová stimulace dítěte a její význam, nošení dítěte jako základ komunikace, těsný význam tělesného kontaktu s matkou, kangaroo method a další návazná témata. Cením si, že autorka zmiňuje též rizika spojená s nošením dítěte a také věnuje pozornost matce a vlivu nošení dítěte na její fyziologii. V závěru této části práce uvádí určité zásady bezpečného nošení, člení nosící pomůcky a druhy úvazu šátku, čímž dle mého soudu prokazuje schopnost aplikace svých poznatků do praxe.

V textu teoretické části diplomové práce prokazuje autorka velmi dobrou a kvalifikovanou orientovanost v dostupných odborných zdrojích českých i zahraničních na zvolené téma. Z celého textu teoretické části práce je patrný hluboký a dlouhodobý zájem autorky o danou problematiku, který není vázán pouze účelově na vypracování diplomové práce a velmi kvalitní a aktuální znalosti. Lze doložit příkladně textem ze str. 59, kde se autorka nespokojí pouhým konstatováním přínosu Bowlbyho k tématu rané vazby, ale uvádí čtyři základní teorie o podstatě dětské připoutanosti. Ke studované problematice se snaží přistupovat interdisciplinárně, tedy je velmi dobře orientovaná příkladně v biochemických zdrojích, antropologických přístupech, etologických pracích apod. Celý text je výstižný, a je cílen k podstatě věci.

V části empirické autorka realizovala kvalitativní výzkum, formou semistrukturovaného rozhovoru s 19 respondentkami. Nahrané rozhovory byly doslovně přepsány, kódovány a zpracovány pomocí analýzy dat s využitím metody zakotvené teorie. V této části autorka vychází především z Miovského doporučení pro kvalitativní přístup v psychologickém výzkumu. Autorka popisuje přehledně a systematicky jednotlivé kroky výzkumu, metody sběru dat a jejich organizaci, jednotlivé fáze výzkumu. Domnívám se, že jak příprava a sběr dat, tak jejich zpracování vyžadovalo velkou časovou dotaci a lze říci, že získané výstupy jsou z hlediska vývojové psychologie velmi podnětné a zakládají dobrý základ pro další zkoumání. Diplomová práce je zakončena věcnou diskusí a závěrem. Za zmínku jistě stojí skutečně obsáhlý seznam citovaných zdrojů a také velmi pečlivá forma DP a čtivá a srozumitelná čeština. Za úvahu by stálo, zda je nutné k práci přiřadit realizované rozhovory v tiskových prepisech, zda by nestačilo je pouze přiložit na CD.

Domnívám se, že některé části předložené diplomové práce by bylo vhodné publikovat v odborném tisku. Osobně vidím její největší přínos v kapitole 4.

Celkově lze shrnout, že posuzovaná práce dle mého soudu naplňuje veškerá kritéria kladená na diplomové práce a ***lze ji bez dalšího doporučit k obhajobě s kladným hodnocením.***
Navrhuji hodnotit stupněm výborně.

Praha 27.4.2016

Lenka Šulová